

Source: <http://www.baoyaydung.com.vn/news/vn/do-thi--nong-thon/kinh-nghiem-khoi-phuc-he-sinh-thai-do-thi-cua-tp-marikina-philippines-ung-dung-vao-tp-vinh-cua-viet-nam.html>

Date: 01/10/2011

Đô thị & Nông thôn

Kinh nghiệm khôi phục hệ sinh thái đô thị của TP Marikina, Philippines ứng dụng vào TP Vinh của Việt Nam

01/10/2011 16:05

Chương trình Khôi phục Hệ sinh thái của thành phố Marikina hỗ trợ cho Bộ luật Công 9003 hay còn gọi là Luật Quản lý chất thải rắn mang tính sinh thái năm 2001. Bộ luật này đòi hỏi các đơn vị chính quyền địa phương phải có biện pháp phân loại rác thải thích hợp nhằm tạo tiền đề cho việc chuyển hoá 20% lượng rác thải bằng các biện pháp sinh thái.

Mục tiêu của Chương trình bao gồm:

Nâng cao nhận thức cho 101,782 hộ gia đình sinh sống tại thành phố Marikina có ý thức về việc phân loại rác thải và khôi phục các loại rác thải sinh hoạt bằng cách thu hút các học sinh và giáo viên các trường trung học cơ sở công lập trở thành những người khôi phục hệ sinh thái.

- Từng bước thực hiện mục tiêu chuyển hoá 20% lượng rác thải thông qua việc tái chế.
- Giảm dần kinh phí hỗ trợ từ chính quyền thành phố dành cho chương trình quản lý chất thải rắn.
- Quán triệt ý thức của người dân về bảo vệ môi trường, bảo vệ sức khoẻ, nâng cao nhận thức của các hộ gia đình là đối tượng của chương trình về khối lượng và loại hình chất thải rắn, tầm quan trọng của việc tiết kiệm, khôi phục hệ sinh thái.

Chương trình Khôi phục hệ sinh thái giúp cộng đồng của thành phố có ý thức hơn về những thực tiễn tốt trong việc bảo vệ môi trường. Chương trình này cũng biến các hộ gia đình trở thành những người thực hiện chương trình quản lý chất thải rắn sinh thái. Và vì vậy, chương trình cũng đem lại hiệu quả về kinh tế.

Đầu tư vào công tác quản lý rác thải tại nguồn, Chương trình Khôi phục Hệ sinh thái đã làm thức tỉnh và duy trì thói quen kỷ luật và đức tính tiết kiệm. Chương trình đã nâng cao nhận thức cho cộng đồng, thúc đẩy công tác phân loại rác thải và tái chế tại hộ gia đình. Chương trình cũng thu hút sự tham gia của các bậc phụ huynh trong việc đối thoại với các giáo viên và cán bộ chính quyền thành phố.

Với kết quả đạt được của chương trình là các sản phẩm tái chế đem lại 1.3 triệu peso, chương trình có thể tạo ra nguồn thu cho thành phố, giảm thiểu sự phụ thuộc vào nguồn ngân sách địa phương. Ngoài ra, các chi phí mà chính quyền thành phố phải chi trả cho việc chôn lấp rác thải đã giảm xuống. Chương trình đã thiết lập một mạng lưới các cửa hàng đồng nát trong thành phố

với một lượng khách hàng thường xuyên, hỗ trợ thúc đẩy nền kinh tế địa phương. Và đối với các bậc phụ huynh, Chương trình này còn đem lại một lợi ích khác là: giúp trang trải các chi phí cho dụng cụ học tập của con em họ thông qua hoạt động tiết kiệm cá nhân hoặc những khoản tiền do chính học sinh kiếm được từ việc đóng góp rác thải tái chế trong khuôn khổ chương trình.

Chương trình cũng đem lại hiệu quả rõ nét trong việc bảo vệ sức khỏe cộng đồng và bảo vệ môi trường. Thông qua chương trình này, một số lượng đáng kể rác thải từ các bãi rác vốn gây ô nhiễm không khí và đất đã được xử lý. Việc giảm số lượng các chuyến xe tải chở rác đã góp phần làm giảm ách tắc giao thông, giảm ô nhiễm không khí, tiết kiệm năng lượng.

Từ khi bắt đầu triển khai, chương trình đã cho người dân thành phố thấy rõ được sự tham gia của chính quyền, vì vậy đã củng cố được niềm tin của họ đối với chính quyền thành phố. Chương trình cũng củng cố năng lực của chính quyền thành phố để có thể thực hiện được các chương trình trọng điểm và mang tính đột phá nhằm đảm bảo việc tuân thủ luật pháp một cách tuyệt đối. Đây cũng là một mô hình điểm để các chính quyền địa phương khác đến tham quan học tập.

Chương trình Khôi phục Hệ sinh thái do Phòng Quản lý Rác thải thành phố phối hợp với Sở Giáo dục Đào tạo thực hiện. Dự án bắt nguồn từ một sáng kiến trình Sở GD-ĐT tháng 12 năm 2003. Một loạt các cuộc họp đã diễn ra sau đó nhằm xây dựng một số chiến lược của chương trình.

Phòng Quản lý Rác thải đã tổ chức những buổi họp định hướng tại các trường phổ thông để phổ biến mục tiêu của chương trình tới các giáo viên và học sinh. Chương trình đã phát các quyển sổ tiền gửi ngân hàng bảo vệ sinh thái cho các giáo viên và học sinh của tất cả các trường phổ thông công lập của thành phố.

Mỗi trường đều được chỉ định tổ chức một Ngày Sinh thái, mỗi tuần một lần. Đó là ngày mà tất cả học sinh trong trường phải đem những loại rác thải có thể tái chế được từ nhà đến trường. Rác sẽ được cân và ghi có vào sổ gửi tiền của học sinh.

Một Ban Giám sát đã được thành lập để lựa chọn các cửa hàng đồng nát có nhiệm vụ báo cáo tại mỗi Ngày Sinh thái, cân rác tái chế, ghi sổ và vận chuyển các loại rác tái chế đã thu gom. Việc lưu giữ rác thải trong khuôn viên trường học bị cấm vì lý do vệ sinh. Các rác thải tái chế đã cân được định giá và ghi vào các sổ gửi tiền cá nhân bằng một hệ thống cho điểm.

Các điểm có được sẽ giúp những người Khôi phục Hệ sinh thái được mua hàng ở Cửa hàng Lưu động của những người Khôi phục Hệ sinh thái. Cửa hàng lưu động này sẽ đến các trường 2 lần trong một năm học, để bán các vật dụng học đường như từ điển, sách, đồ dùng học tập và đồ chơi giáo dục. Một người tiết kiệm sinh thái muốn mua hàng tại cửa hàng lưu động này chỉ cần trình sổ gửi tiền là được mua hàng.

Việc triển khai chương trình quản lý chất thải rắn hợp lý tại hộ gia đình và cộng đồng là một hình thức trao quyền cho người dân. Họ được cho phép tự do làm những gì mình cho là tốt nhất để góp phần giải quyết vấn đề rác thải kinh niên. Các giáo viên trường công lập đã được nâng cao nhận thức được về thực trạng môi trường hiện nay, đặc biệt là thực trạng quản lý rác thải. Những kiến thức thu được đã giúp họ tin tưởng vào tính xác thực của những thông tin mà họ

truyền tải cho học sinh. Chương trình đã củng cố mối quan hệ giữa chính quyền thành phố, các bậc phụ huynh, các em học sinh và các doanh nghiệp.

Chương trình đã được trình bày tại các sự kiện sau: Hội nghị Hiệp hội Các Gia đình Vùng Manila (các cặp vợ chồng thành viên Hiệp hội đang tham gia chương trình thành phố xanh và sạch); Hội nghị tham vấn giữa MMDA và các nhà quản lý chất thải rắn của Vùng Manila; Các thực tiễn tốt trên trang web của DENR; 5,612 lượt người thực hiện các chuyến đi Lakbay Aral đến thăm quan Marikina từ tháng 7 năm 2004 đến tháng 6 năm 2005 và học hỏi kinh nghiệm thực hiện Chương trình Quản lý Chất thải rắn của thành phố.

Ứng dụng mô hình Khôi phục Hệ sinh thái của thành phố Marikina vào thành phố Vinh của Việt Nam

Một trong những giải pháp để Thành phố đảm bảo tiêu chí xanh sạch đẹp chính là công tác bảo vệ môi trường, sống và làm việc theo hướng sinh thái. Với tâm niệm như vậy, lãnh đạo và cộng đồng thành phố Vinh luôn gắn kết chặt chẽ giữa công tác bảo vệ môi trường và thực hành lối sống xanh. Một số trường học của TP Vinh đã được chọn để áp dụng thí điểm Chương trình tiết kiệm sinh thái trong 2 năm 2011 – 2012 theo mô hình Khôi phục Hệ sinh thái của thành phố Marikina, Philippine.

UBND Thành phố đã tổ chức "Chương trình Tiết kiệm Sinh thái" tại 3 trường học trên địa bàn Hưng Dũng. Đây là 3 trường được chọn làm thí điểm của chương trình này.

Với ý chí quyết tâm của lãnh đạo Thành phố vì một môi trường xanh, sạch đẹp, dường như đội ngũ cán bộ, giáo viên, các em học sinh, phụ huynh và toàn thể đông đảo cộng đồng thành phố đã và đang tích cực tham gia chương trình một cách hiệu quả nhất. Các em học sinh đã thể hiện sự hiểu biết của mình về lợi ích của chương trình này do vậy các em cảm thấy thích thú để tham gia chương trình. Ngoài lợi ích của chương trình là góp phần quản lý, phân loại rác ngay từ hộ gia đình, đồng thời còn đem lại lợi ích kinh tế nhất định cho người tiết kiệm sinh thái và tiết kiệm

chi phí xử lý chất thải cho TP. Chính vì thế, thành phố mong muốn sẽ tạo được phong trào sâu rộng trong học sinh cũng như trong cộng đồng về phân loại, thu gom chất thải có thể tái chế, tái sử dụng.

Cho đến thời điểm này, ý thức của người dân, của các em học sinh đã được nâng cao trong công tác xử lý rác thải, bảo vệ môi trường. Nhiều hành vi tích cực từ cộng đồng đã được ứng dụng trong thực tế. Nếu mô hình thành phố thành công, cơ hội nhân rộng của dự án ra các khu vực khác là rất lớn.

Ông Nguyễn Trung Châu - PCT UBND Thành phố Vinh cho biết: " Nghiên cứu mô hình sinh thái của Marikina, Philippine, thành phố nhận thấy là việc bảo vệ môi trường, ý thức về bảo tồn sinh thái phải bắt nguồn từ nhỏ, phải được ứng dụng từ các trường học, tác động đến học sinh, giáo viên và cả phụ huynh học

sinh. Vì thế, thành phố Vinh rất phấn khởi trong việc ứng dụng mô hình thực tiễn tốt của nước bạn vào thành phố của mình. Trong thời gian tới chúng tôi sẽ tiếp tục triển khai chương trình này trên địa bàn Thành phố với tham vọng nhân rộng hơn nữa hiệu quả của chương trình."

Khánh Phương